

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 475/2022-217

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej a zo sudcov Petra Molnára (sudca spravodajca) a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **MCH – MEDICAL CARE HOLDING LIMITED**, Akropoleos, 59-61, SAVVIDES CENTER, 1st floor, Flat/Office 102, P. C. 2012, Nikózia, Cypruská republika, IČO HE 170309, zastúpenej Advokátskou kanceláriou RELEVANS, s. r. o., Dvořákovo nábrežie 8A, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Alexander Kadela, proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 8 Co 66/2018-3458 z 29. júla 2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 12. januára 2021 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľky, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) napadnutým uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) uvedeným v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje zrušiť napadnuté uznesenie krajského súdu, vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie a nahradiť trovy konania.

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva nasledujúci skutkový stav:

2.1. Sťažovateľka je žalobcom v konaní vedenom Okresným súdom Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 11 C 180/2008 o zaplatenie 30 217 342,83 eur s príslušenstvom, kde žalovanou je Slovenská republika, zastúpená Národnou radou Slovenskej republiky (ďalej aj „žalovaný“ alebo „národná rada“). Svoj nárok v žalobe založila na tom, že bola jediným akcionárom [REDACTED] (ďalej aj „[REDACTED]“), ktorá za jej finančnej pomoci ako akcionára budovala poisťný kmeň tejto poisťovne. Vychádzajúc z vlastného finančného plánu na roky 2007 – 2012 a predpokladanej výšky výdavkov, ako aj z očakávaného nárastu poisťného

kmeňa plánovala, že od roku 2009 bude ■■■ dosahovať zisk. Zmenou právnych predpisov od 1. januára 2007 bolo zavedené obmedzenie výdavkov na prevádzkové činnosti, ktoré zdravotná poisťovňa môže uhrádzať z výberu poistného. Národná rada zákonom č. 530/2007 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 530/2007 Z. z.“), obmedzila možnosť použitia kladného hospodárskeho výsledku dosiahnutého z verejného zdravotného poistenia len na úhradu za poskytovanie zdravotnej starostlivosti a za služby s tým súvisiace, čím zakázala výplatu zisku zdravotných poisťovní z vykonávania verejného zdravotného poistenia. Sťažovateľka v žalobe tvrdila, že prijatím zákona č. 530/2007 Z. z. stratila jej investícia do ■■■ akékoľvek ekonomické opodstatnenie, keďže jej investície do nadobudnutia akcií tejto poisťovne a investované kapitálové posilnenie v súhrne v sume viac ako 400 miliónov sa stali nenávratnými, pretože údajne bola vylúčená akákoľvek možnosť návratnosti týchto investícií. Sťažovateľka uviedla, že manažmentu ■■■ sa nepodarilo dohodnúť odplatný prevod poistného kmeňa na inú zdravotnú poisťovňu, ■■■ rozhodla o zrušení ■■■ a jej vstupu do likvidácie. Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou mal (napriek deklarovanému záujmu spoločnosti ■■■ nadobudnúť poistný kmeň ■■■) rozhodnutím o dočasnom prevode poistného kmeňa a následne rozhodnutím o trvalom prevode poistného kmeňa nariadiť prevod poistného kmeňa na inú v rozhodnutí neidentifikovanú poisťovňu. Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou následne podal návrh na vyhlásenie konkurzu na majetok ■■■ v likvidácii. ■■■ mala v zmysle vyjadrení sťažovateľky úspešne rokovať s likvidátorom o odplatnom prevode poistného kmeňa, čo aj ohlásila Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, ktorý zmenou napadnutého prvostupňového rozhodnutia nariadil bezodplatný prevod poistného kmeňa ■■■ ■■■ na spoločnosť ■■■ ■■■ Vychádzajúc z uvedených skutočností, sťažovateľka tvrdila, že § 15 ods. 6 zákona č. 581/2004 Z. z. zavedeným zákonom č. 530/2007 Z. z. došlo k *de facto* vyvlastneniu majetku sťažovateľky v rozpore s podmienkami na zbavenie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“), ako aj v rozpore s podmienkami čl. 20 ods. 4 ústavy. Sťažovateľke za zbavenie majetku nebola poskytnutá náhrada. Sťažovateľka v žalobe tiež tvrdila, že zavedený zákaz vyplácania zisku z vykonávania zdravotného poistenia mal na rozdiel od iných zdravotných poisťovní likvidačný efekt pre ■■■, pretože nemala dostatočne veľký poistný kmeň, z ktorého by dokázala financovať náklady spojené s činnosťou ■■■

2.2. Ústavný súd nálezom č. k. PL. ÚS 3/09 z 26. novembra 2011 vyhlásil, že § 15 ods. 6 zákona č. 530/2007 Z. z. nie je v súlade s čl. 1 ods. 1, čl. 20 ods. 1 a 4 a čl. 35 ods.1 v spojení s čl. 13 ods. 4 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu. Ústavný súd v označenom náleze konštatoval, že zmeny zavedené zákonom č. 530/2007 Z. z. predstavujú prípad nepravej retroaktivity, ktorá je vo výnimočných prípadoch prípustná, avšak za preukázania existencie dôvodov všeobecného záujmu, čo v danom prípade nemal presvedčivým spôsobom za preukázané. Zjednodušene povedané, zavedením zákazu výplaty zisku došlo k neakceptovateľnému zásahu do majetkových práv súkromných zdravotných poisťovní, princípu právnej istoty a do práva podnikat'.

2.3. Okresný súd, vychádzajúc z tvrdení sťažovateľky a relevantných okolností veci, rozhodol medzitýmny rozsudkom č. k. 11 C 180/2008-2634 z 10. júla 2017 (ďalej len „medzitýmny rozsudok“), ktorým určil, že základ žalovaného nároku je daný. V odôvodnení svojho medzitýmneho rozsudku dospel k záveru, že legislatívnou činnosťou národnej rady došlo k porušeniu už uvedených práv súkromných zdravotných poisťovní (pozri predchádzajúci odsek, pozn.), z čoho vyvodil, že je neudržateľné tvrdenie, že štát za škodu spôsobenú legislatívnou činnosťou nezodpovedá s poukazom na princíp materiálneho právneho štátu, pretože ak štát pri výkone štátnej moci poruší garantované práva, pričom poškodenému subjektu spôsobí škodu, poškodený subjekt má a musí mať voči štátu nárok na náhradu spôsobenej škody (bod 48).

2.4. Okresný súd uviedol, že z odôvodnenia uplatneného nároku vyplýva, že sťažovateľka svoj nárok vymedzila alternatívne ako primeranú náhradu podľa čl. 20 ods. 4 ústavy, ako nárok na náhradu škody podľa práva Európskej únie (ďalej len „EÚ“), alebo ako nárok na náhradu škody na základe analogického uplatnenia zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“). Okresný súd posúdil nárok sťažovateľky ako náhradu zodpovedajúcu plnej hodnote vyvlastneného majetku v podobe akcií ■■■ a to na základe čl. 20 ods. 4 ústavy, čl. 1 dodatkového protokolu a § 25 Obchodného zákonníka, podľa ktorého majetok právnickej osoby so zahraničnou majetkovou účasťou možno vyvlastniť alebo vlastnícke právo obmedziť len na základe zákona a vo verejnom záujme, ktorý nemožno uspokojiť inak. V nadväznosti na uvedené po odcitovaní nosných argumentov uvedených v náleze č. k. PL. ÚS 3/09 z 26. novembra 2011 s poukazom na závery arbitrážneho rozsudku vo veci Achmea vs. SR, v ktorom si akcionárka poisťovne ■■■ uplatnila nárok voči Slovenskej republike z titulu prijatia zákona č. 530/2007 Z. z., dospel k záveru, že v prípade sťažovateľky už náprava protiústavného stavu prišla neskoro, keďže predtým vyvolal dôsledky, ktoré viedli k strate majetku sťažovateľky (bod 204). Rovnako určil, že rozhodujúcou príčinou, ktorá viedla k strate majetku, bolo práve prijatie zákona č. 530/2007 Z. z. Prijatie označeného zákona spustilo kauzálnu reťaz udalostí, ktoré viedli k vyvlastneniu sťažovateľkinho majetku. Konštatoval, že zákon č. 530/2007 Z. z. vylúčil možnosť návratnosti finančných prostriedkov vložených sťažovateľom do ■■■ Sťažovateľka pozastavila ďalšie vklady do ■■■ aby zabránila narastaniu škôd, čo súd vyhodnotil ako primeranú reakciu na prijatie zákona č. 530/2007 Z. z. (bod 219). Uvedené malo za následok, že ■■■ nedokázala pokryť náklady na prevádzku, preto bola sťažovateľka nútená rozhodnúť o zrušení s likvidáciou, čím zanikla licencia tejto poisťovne. Následne Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou rozhodol o prevode poisťného kmeňa ■■■ v dôsledku čoho poisťný kmeň ■■■ zanikol. Konkurz vyhlásený na majetok ■■■ bol v septembri 2016 zrušený pre nedostatok majetku a ■■■ bola vymazaná z Obchodného registra bez toho, aby získala akýkoľvek zostatok po skončení konkurzu (bod 218).

3. Okresný súd sa v odôvodnení svojho medzitýmneho rozsudku nestotožnil s argumentáciou žalovaného, že bolo dobrovoľným rozhodnutím sťažovateľky prijať rozhodnutie o pozastavení investícií. Sťažovateľka vynaložila prostriedky v súvislosti so svojou investíciou v celkovej sume viac ako 400 000 000 Sk v presvedčení o ich návratnosti z budúceho zisku ■■■ teda ich posúdil ako legitímne očakávanie na strane sťažovateľky a konštatoval, že nebolo možné od sťažovateľky požadovať, aby vykonávala naďalej investície v rozpore so svojím investičným zámerom

vychádzajúcim z pôvodného znenia zákona č. 581/2004 Z. z. a jej rozhodnutie nepokračovať vo svojej investícii, ale ukončiť činnosť ■■■ bolo absolútne legitímnym opatrením sťažovateľky (bod 220). Dospel k zásadnému záveru, že za vyvlastnený majetok treba považovať 100 % akcií sťažovateľky v ■■■, teda jej výlučnú majetkovú účasť v tejto spoločnosti, pričom pre určenie výšky náhrady bude potrebné vychádzať z hodnoty akcií v čase prijatia zákona č. 530/2007 Z. z. K tvrdeniam žalovaného, že ■■■ mala nulovú hodnotu v čase prijatia protiústavnej novely, súd uviedol, že dokazovaním dospel k opačnému záveru s poukazom na účtovnú závierku ■■■ za rok 2007, z ktorej vyplynulo, že vlastné imanie bolo 120 522 000 Sk, z vývoja rastu poistného kmeňa, kladných hospodárskych výsledkov z hlavnej činnosti, ktoré vyplývali zo znaleckého posudku znaleckej organizácie ■■■ č. ■■■. K argumentácii žalovaného v kontexte záverov expertného posudku ■■■, ktorý spochybňoval plánovaný rast ■■■, nesplnenie prognóz obchodno-finančného plánu v otázke očakávaných nákladov a výnosov k 31. decembru 2007, keď jej strata predstavovala 66 % výšky vlastného imania, okresný súd uviedol, že kľúčovým bol rozpor posudkov v prognóze vývoja poistného kmeňa, ktorý považoval za zásadný. Priklonil sa k záveru, že pravdepodobnejší bol vývoj v zmysle finančného plánu sťažovateľky. Pokiaľ ide o hospodársku stratu ■■■ v roku 2007, okresný súd dospel k záveru, že hospodárska strata nebola dôsledkom zlého hospodárenia, ale dôsledkom značných investícií do nadobudnutia nových poistencov. Vychádzajúc z porovnania ekonomických parametrov so ■■■ ■■■ konštatoval, že ■■■ mala lepšie parametre, bola dynamicky rastúcim podnikom (bod 232). Opodstatnenosť vydania medzitýmneho rozsudku videl okresný súd v skutočnosti, že znalecké dokazovanie k výške žalovaného nároku bude časovo náročné, čo oddiali vydanie konečného rozsudku.

4. Žalovaný podal proti medzitýmnemu rozsudku súdu prvej inštancie odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým uznesením tak, že ho zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odvolaní namietal nesprávne skutkové závery v otázke príčinnej súvislosti medzi prijatím sporného zákona č. 530/2007 Z. z. a následkami tvrdenými sťažovateľkou vrátane príčin ukončenia činnosti ■■■, ako aj nesprávnosť záveru, že akcie ■■■ mali v čase prijatia zákona č. 530/2007 Z. z. nenulovú hodnotu. Tvrdil, že príčinná súvislosť nie je daná, pretože sťažovateľka by musela ukončiť svoju činnosť aj bez prijatia zákona č. 530/2007 Z. z. Nikdy by akcionár z činnosti ■■■ nedosiahol zisk, keďže by nedosiahol zamýšľanú veľkosť, sťažovateľka kalkulovala s nereálnou dobou návratnosti investície. V tomto smere poukazoval aj na kvalitu a štruktúru poistného kmeňa, ktorá bola v plánoch podcenená. Záver súdu prvej inštancie o tom, že ■■■ generovala zisk z hlavnej činnosti, založil na znaleckom posudku, ktorý žalovaný považoval v tej časti za nepreskúmateľný, a namietal, že mu nebolo umožnené predloženie súkromného znaleckého posudku, ktorý mal preukázať nulovú hodnotu ■■■ a ostatné skutočnosti týkajúce sa činnosti ■■■, ktoré mali vplyv na založenie príčinnej súvislosti. Vytýkal nekritické prevzatie tvrdení sťažovateľky na základe dôkazu rozhodnutia sťažovateľky ako jediného akcionára ■■■ z 15. januára 2008, ktoré bolo predložené bez akéhokoľvek formálneho overenia na rozdiel od rozhodnutia sťažovateľky z 2. mája 2008. Tento dokument nezodpovedá štandardom pre rozhodnutie akcionárov, je vyhotovený len v slovenskom jazyku, podpísaný cyperskou riaditeľkou sťažovateľky. Okrem toho sa týka uloženej povinnosti predstavenstvu ■■■ rokovať o predaji poistného kmeňa, ku ktorému malo dôjsť podľa tvrdení žalovaného až po vstupe

do likvidácie. Navyše, tento dokument nebol predložený ani audátorovi [REDACTED]. V tomto smere namietal, že okresný súd riadne nevykonával dokazovanie týkajúce sa príčinnej súvislosti a odôvodnenie oprel o dôkazy, ktoré sú pochybné, a to za stavu, že všetky ostatné dôkazy smerovali k záveru, že dôvodom ukončenia činnosti [REDACTED] bolo je zlé hospodárenie, neprofesionálny prístup sťažovateľky a manažmentu [REDACTED], neskúsenosť v sektore zdravotné poistenia. Taktiež považoval za prekvapujúce, že audátor [REDACTED] vo výročnej správe k 31. decembru 2007 zo 7. marca 2008 uviedol, že [REDACTED] je závislá od podpory sťažovateľky, ale riziko ukončenia podpory zo strany sťažovateľky vyhodnotil ako nízke, pričom pracoval na báze „going concern“ (teda vychádzal z predpokladu pokračovania činnosti minimálne na rok 2008, pozn.). Z neoznámenej zámeru ukončiť činnosť [REDACTED] audátorovi je zrejmé, že [REDACTED], rovnako aj audátor, nepracovala s verziou ukončenia činnosti [REDACTED], v opačnom prípade by audátor vychádzal z iných predpokladov a pripravil by obsahovo odlišné dokumenty zohľadňujúce rozhodnutie sťažovateľky údajne z 15. januára 2008, preto argumentácia súdu o rozhodnutí sťažovateľky ukončiť činnosť [REDACTED] pod vplyvom zákona č. 530/2007 Z. z. nemôže obstať. Taktiež pokiaľ ide o hodnotu akcií [REDACTED], súd prvej inštancie sa riadne nevysporiadal so závermi expertného posudku [REDACTED], ktorý tvrdil, že hodnota [REDACTED] je nula, ako aj faktom, že [REDACTED] nedokázala generovať zisk z hlavnej činnosti a v roku 2007 generovala stratu – 31 miliónov Sk. V prípade, ak spoločnosť generuje stratu z hlavnej činnosti, sú jej akcie štandardne ohodnocované vždy na nulu. Ani nárast kmeňa poistencov v roku 2008 na 128 tisíc, čo predstavuje 2,4 % podielu na celkovom počte poistencov, tento trend nezvrátil a [REDACTED] nebola schopná generovať zisk, ale produkovala stratu, ktorá k 1. máju 2008 predstavovala sumu 110 miliónov Sk. Žalovaný v odvolaní tvrdil, že úvahy súdu prvej inštancie nezohľadňujú dôkazy a skutkové závery, ktoré z nich vyplývajú, ďalej tiež namietal, že súd nesprávne hodnotil jednotlivé dôkazy a nedostatočne sa vysporiadal s relevantnými skutočnosťami, čo podľa § 389 CSP zakladá dôvody na zrušenie rozsudku súdu prvej inštancie. Zamietnutie návrhu na vykonanie znaleckého dokazovania formou súkromného znaleckého posudku (analýza hospodárenia [REDACTED] pre účely preukázania neexistencie príčinnej súvislosti, pozn.) žalovaná považovala za nevykonanie navrhnutého dôkazu (na pojednávaní konanom 28. apríla 2017) potrebného na zistenie rozhodujúcich skutočností. Vzhľadom na časovú náročnosť vypracovania znaleckého posudku a výberu znalca pre možný konflikt záujmov žalovaný nemohol tento zabezpečiť a predložiť ani do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Pokiaľ súd prvej inštancie akceptoval znalecký posudok predložený sťažovateľkou po 8 rokoch od začiatku konania (14. apríla 2016) a žalovanému neumožnil predložiť v konaní znalecký posudok, zamietnutie návrhu považoval za znemožnenie výkonu procesných práv, ktoré vedú k porušeniu práva na spravodlivý proces. Žalovaný vytkol aj nesprávne právne posúdenie veci, ktoré videl v prístupe k problematike *de facto* vyvlastnenia, v otázke príčinnej súvislosti, hodnoty [REDACTED], nesprávnej aplikácii odkazovanej judikatúry v prejednávanej veci, a opomenutie viacerých právne významných skutočností, ktoré mal pri posúdení zohľadniť. Vytkol tiež nesprávnu kvalifikáciu uplatneného nároku, nesprávnu aplikáciu § 25 Občianskeho zákonníka a neprihliadnutie na zneužitie práva sťažovateľkou. Podľa názoru žalovaného jeho konaním k vyvlastneniu majetku sťažovateľky nedošlo, nejde o *de facto* vyvlastnenie, pretože neboli obmedzené všetky práva sťažovateľky navždy, sťažovateľka nikdy negenerovala zisk, preto ani zákon č. 530/2007 Z. z. nemal žiaden dopad na výkon jej práva nakladať s kladným výsledkom jej činnosti. Okresný súd pri posudzovaní nároku sťažovateľky vylúčil aplikáciu čl. 46 ústavy a zákona č. 514/2003 Z. z. a svoje rozhodnutie založil na izolovanej aplikácii čl. 20 ústavy, čím ignoroval skutočnosť, že v podmienkach

Slovenskej republiky zákonodarca nezodpovedá za legislatívnu činnosť. V súvislosti s aplikáciou § 25 Občianskeho zákonníka žalovaný namietal, že sťažovateľka je účelovo založený subjekt v zahraničí, na území Slovenskej republiky nepodnikala, neznašala riziko vyplývajúce z činnosti ■■■ a reálne vykonávateľom investície je finančná skupina ■■■, pričom výkon verejného zdravotného poistenia nie je činnosťou hospodárskeho charakteru, preto ide o zneužitie práva.

5. Krajský súd v relevantnej časti odôvodnenia svojho napadnutého uznesenia uviedol, že okresný súd sa pre účely vydania medzitýmneho rozsudku zaoberal výlučne splnením predpokladov na priznanie uplatnenej náhrady za hodnotu jeho akcií v ■■■, ktoré mali byť *de facto* vyvlastnené, avšak vznik ostatných uplatnených nárokov ako náhradu skutočnej škody a ušlého zisku vecne neposúdil a ani o nich nerozhodol. K argumentu alternatívneho uplatnenia týchto nárokov uviedol, že nárok na náhradu skutočnej škody a ušlého zisku má okrem právneho aj celkom samostatný skutkový základ, významné je posúdenie odlišných skutočností, a preto alternatívne uplatnenie dosť dobre nie je možné, preto konštatuje, že postup súdu prvej inštancie nebol správny (bod 56). Pokiaľ ide o nesprávne právne posúdenie zodpovednosti štátu za ujmu spôsobenú prijatím zákona, teda legislatívnou činnosťou, krajský súd uviedol, že táto problematika v rozhodovacej činnosti všeobecných súdov vrátane najvyšších súdnych autorít zatiaľ riešená nebola (bod 59). Na základe svojich úvah dospel k záveru, že je nevyhnutné pripustiť možnosť vzniku nároku na primeranú náhradu (body 62 až 65). V nadväznosti na tento záver v rámci ustálenia skutkového základu pre účely posúdenia, či došlo k *de facto* vyvlastneniu akcií sťažovateľky, konštatoval, že skutkový stav veci nemožno považovať za ustálený správne a dostatočne z dôvodu, že súd prvej inštancie vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci (bod 67). Dospel k záveru, že pri posúdení otázky, či došlo k *de facto* vyvlastneniu, je nepostačujúci skutkový základ konštatovaný súdom prvej inštancie, že sťažovateľka bola majiteľom akcií ■■■, na ktorej majetok bol vyhlásený konkurz a napokon výmazom z obchodného registra zanikla bez právneho zástupcu, čím došlo k nenávratnej strate akcií, pričom zároveň zistil skutočnosti zakladajúce vzťah príčiny a následku medzi prijatím zákona č. 530/2007 Z. z. a stratou akcií sťažovateľky. Súd prvej inštancie opomenul konfrontovať zistený skutkový stav so všetkými kritériami, ktoré je potrebné považovať za relevantné. Z odôvodnenia medzitýmneho rozsudku podľa názoru krajského súdu nie je možné zistiť, v akom smere a prečo vlastne zavedenie zákazu zisku je potrebné považovať za také opatrenie, ktoré spĺňa kritériá *de facto* vyvlastnenia, teda že narúša samotnú podstatu a ekonomickú zmyslupnosť vlastníckeho práva, ktorá vedie k strate kontroly nad svojím vlastníctvom a následnému nútenému opusteniu vlastníctva (bod 69). V tomto smere vyčítal, že okresný súd nezohľadnil všetky relevantné skutkové okolnosti významné pre prijatie záveru o *de facto* vyvlastnení akcií sťažovateľky. Poukázal na opodstatnenosť námietok žalovaného, ktorý tvrdil, že okresný súd sa nedôsledne a nesprávne vysporiadal s otázkou príčinnej súvislosti medzi prijatím zákona č. 530/2007 Z. z. a tvrdením, *de facto* vyvlastnením akcií sťažovateľky, keď nesprávne vyhodnotil realnosť plánov ■■■, moment a dôvody prijatia rozhodnutia sťažovateľky o ukončení činnosti ■■■, nesprávny postup pri zostavovaní účtovnej dokumentácie za rok 2007, a to za stavu, keď žalovaný predložil dôkaz o hodnote ■■■ (rovnajúci sa nule), a súd dospel k záveru o tom, že ■■■ generovala zisk z hlavnej činnosti na základe znaleckého posudku, ktorý je v tejto časti nepreskúmateľný a žalovanému nebolo umožnené predloženie súkromného znaleckého posudku, ktorý mal preukázať skutočnosti, ktoré mali vplyv na založenie príčinnej

súvislosti (bod 70). Krajský súd spochybnil aj prijatý záver o existencii príčinnej súvislosti, keď uviedol, že reťazec jednotlivých príčin a následkov a okruh skutočností, ktoré mohli mať relevanciu z hľadiska prípadného pretrhnutia tohto reťazca je širší, než sa domnieva prvoinštančný súd, a bez zohľadnenia a vyhodnotenia ďalších skutočností nie je možné tento záver súdu prvej inštancie považovať za správny (bod 71). V tejto súvislosti uviedol, že vzťah príčiny a následku musí byť bezprostredný a priamy. Nestačia iba pravdepodobnosť príčinnej súvislosti či okolnosti nasvedčujúce jej existencii, príčinnú súvislosť treba vždy preukázať. Pri reťazení príčin a následkov treba skúmať aj to, či niektorá z iných okolností danej veci, ktorá mohla mať vplyv na škodlivý následok, nespôsobila pretrhnutie reťazenia, a nevylučuje tak existenciu príčinnej súvislosti. V tomto smere sa okresný súd nezaoberal tým, či príčinná súvislosť nie je vylúčená konaním samotnej sťažovateľky spočívajúcim v ukončení kapitálových vkladov, ktorého priamym a bezprostredným dôsledkom bola neschopnosť ■■■ hradiť svoje záväzky, a ostatnými príčinami a následkami, ktoré mohli mať vplyv na ukončenie činnosti ■■■. Ako príklad uviedol, že okresný súd sa nezaoberal tým, aký vplyv mala skutočnosť, že nedošlo k odpredaju poisťného kmeňa a aké boli príčiny zlyhania snahy o jeho speňaženie (bod 73). Krajský súd pri skúmaní záveru o príčinnej súvislosti v kontexte zisteného a ustáleného skutkového stavu súdom prvej inštancie konštatoval, že žalovaný proti účtovným dokladom ■■■ a ich znaleckému posudku vzniesol viacero závažných výhrad, s ktorými sa súd prvej inštancie náležite nevysporiadal. Ďalej konštatoval, že súd prvej inštancie v tomto smere neustálil dostatočne a správne skutkový stav a nedôsledne sa zaoberal celým reťazcom príčin a následkov, ktoré na seba navzájom nadväzovali (bod 74). Vytkol, že nemôže obstať záver okresného súdu, že príčinou ukončenia vykonávania kapitálových vkladov bol práve moment prijatia zákona č. 530/2007 Z. z., keď zostáva nezodpovedaná otázka, prečo sťažovateľka približne 2 mesiace po prijatí zákona vykonala kapitálový vklad v sume 4 600 000 SK. Taktiež poukázal na nezodpovedanú okolnosť, že prečo audítor v marci 2008 v rámci stanoviska k výročnej správe ■■■ vychádzal z toho, že ide o spoločnosť, ktorá bude aktívna aj v celom nasledujúcom roku, teda po tom, čo sťažovateľka mala rozhodnúť o ukončení poskytovania vkladov. Okresnému súdu vytkol aj to, že pri posudzovaní reálnosti finančného plánu, jeho plnenia a potenciálu ■■■ dosahovať zisk sťažovateľkou predložený znalecký posudok nepodrobil náležitému hodnoteniu. Okresný súd pochybil, ak odmietol vykonať dokazovanie obsahom súkromného znaleckého posudku, ktorý mienil predložiť žalovaný len s poukazom na zásadu procesnej ekonómie za situácie, že ním žalovaný mienil okrem iného preukázať aj to, že vzhľadom na ním namietané okolnosti ■■■ nikdy nemohla dosiahnuť zisk, preto nemôže obstať záver, že zavedenie zákazu zisku bolo skutočným dôvodom ukončenia kapitálových vkladov. Taktiež chcel žalovaný svojím znaleckým posudkom vyvrátiť záver o príčinnej súvislosti medzi zákonom č. 530/2007 Z. z. a stratou akcií sťažovateľky. S poukazom na uvedené krajský súd uzavrel, že pre posúdenie príčinnej súvislosti nie je dostatočne a správne ustálený skutkový stav, preto je tento záver okresného súdu predčasný (bod 76). Kritike podrobil aj záver súdu prvej inštancie, že pre posúdenie danosti nároku postačuje zistenie, že predmetné akcie mali aspoň nejakú hodnotu. Tento záver podľa názoru krajského súdu nemá náležitú oporu vo vykonanom dokazovaní, keď okresný súd vychádzal len zo znaleckého posudku sťažovateľky bez toho, aby bolo vykonané dokazovanie znaleckým posudkom, ktorý mienil predložiť žalovaný (bod 79). Záver o nenulovej hodnote akcií sťažovateľky je založený len na argumente, že ■■■ mala v rozhodnom čase vlastné imanie vo výške zaručujúcej nenulovú hodnotu tejto akciovej spoločnosti. Tento záver je predčasný, pretože zrejme došlo k stotožneniu hodnoty ■■■ a hodnoty jej akcií, čo je bez ďalšieho neprípustné.

Zároveň krajský súd vytkol, že v znaleckom posudku sťažovateľky hodnota akcií posudzovaná nebola a nie je zrejmé, na základe čoho a akou metódou okresný súd dospel k záveru o nenulovej hodnote týchto akcií (bod 81). Pokiaľ ide o argument, že žalovaný mal dostatočný priestor na predloženie svojho znaleckého posudku, krajský súd poukázal na časové súvislosti, že sťažovateľka predložila svoj posudok po 8 rokoch od začiatku konania. Žalovaný chcel na predložený posudok reagovať, pričom na strane žalovaného (štátu) existovali objektívne okolnosti, a to komplikovaný proces výberu znalca na základe výsledkov obstarávania, ktoré nevzal okresný súd do úvahy pri formulovaní záveru o procesnej ekonómii konania, ktorou odôvodnil zamietnutie návrhu žalovaného. Krajský súd odmietol námietku sťažovateľky, že v okolnostiach veci nejde o riadny dôkazný návrh, keď aj súd prvej inštancie vychádzal z toho, že išlo o návrh na vykonanie dokazovania (bod 84). V súhrne konštatoval, že so zreteľom na námietky žalovaného boli naplnené dôvody na zrušenie medzitýmneho rozsudku a vrátenie veci na ďalšie konanie, a to z dôvodu, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom žalovanému znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces. Tento nedostatok nebolo možné napraviť v odvolacom konaní vzhľadom na skutočnosť, že okresný súd rozhodol medzitýmny rozsudkom len o základe nároku na náhradu za *de facto* vyvlastnené akcie sťažovateľky v ■■■ a len táto otázka bola predmetom jeho posúdenia, preto sa krajský súd nemohol zaoberať opodstatnenosťou všetkých uplatnených nárokov sťažovateľkou, pretože tieto vyhodnotené neboli a z tohto dôvodu by tým prekročil svoju právomoc. Rovnako dospel k záveru, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil a v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, pričom je nesporné, že doplnenie dokazovania odvolacím súdom v tomto prípade nemožno považovať za účelné, preto krajský súd medzitýmny rozsudok podľa § 389 ods. 1 písm. b) a c) CSP zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Zároveň uviedol, že je potrebné vykonať dokazovanie týkajúce sa ďalších právne významných skutočností, bude vychádzať zo všetkých významných skutočností pre ustálenie existencie príčinnej súvislosti a ďalších predpokladov vzniku zodpovednosti žalovaného. Bude potrebné a nevyhnutné zaoberať sa aj ostatnými sťažovateľkou uplatnenými nárokmi, a to minimálne čo sa týka ich základu, majúci na pamäti, že dôkazné bremeno tu zaťažuje primárne sťažovateľku.

II.

Argumentácia sťažovateľky

6. Sťažovateľka svojou ústavnou sťažnosťou namieta porušenie svojich označených práv napadnutým uznesením krajského súdu. Tvrdí, že odôvodnenie napadnutého uznesenia je nezrozumiteľné, svojvoľné, nemá zákonný podklad. Namieta, že sa jej nedostala súdna ochrana v požadovanej kvalite. Krajskému súdu vyčíta, že odôvodnenie napadnutého uznesenia a tam uvedené výhrady sú vágne, nekonkrétne, nepravdivé alebo racionálne nepochopiteľné.

7. Svoje výhrady sťažovateľka formuluje a kategorizuje do viacerých skupín:

a) Podstatná časť výhrad a pokynov krajského súdu je úplne nezrozumiteľná, sťažovateľka v tomto smere prikladmo uvádza formulácie z odôvodnenia napadnutého uznesenia a kladie otázky.

Vo vzťahu k *de facto* vyvlastneniu sa pýta, ktoré ďalšie skutočnosti mal okresný súd zisťovať, ktoré relevantné skutkové okolnosti neboli zohľadnené. Vo vzťahu k príčinnej súvislosti sa pýta, z ktorých konkrétnych dôvodov považoval odvolací súd námietky žalovaného za opodstatnené, ktoré konkrétne plány ■■■, prečo považoval časť znaleckého posudku v časti o zisku ■■■ za nepreskúmateľnú, ktoré ďalšie skutočnosti mohli mať vplyv na reťazec príčin a následkov z hľadiska záveru o príčinnej súvislosti, ktorými konkrétnymi príčinami a následkami sa okresný súd nezaoberal, ktoré mohli mať vplyv na ukončenie činnosti ■■■, s ktorými konkrétnymi námietkami žalovaného k hodnote vyvlastneného majetku sa okresný súd náležite nevysporiadal, v čom bolo vysporiadanie sa s expertným posudkom ■■■ nenáležité. Výhrady krajského súdu sú síce početné, ale sú také vágne a nekonkrétne, že odôvodnenie vykazuje znaky svojvôle, preto sú podľa názoru sťažovateľky ústavne neakceptovateľné.

b) Zákonný dôvod na zrušenie rozsudku nebol naplnený a riadne odôvodnený. Sťažovateľka v tomto smere tvrdí, že krajský súd medzitýmny rozsudok zrušil na základe dvoch dôvodov, pričom ani jeden nebol naplnený. Za absurdné považuje, že v kontradiktórnom procese dôvodom zrušenia je nevykonanie dôkazu, ktoré nebolo možné vykonať ani v prvoinštančnom, ani v odvolacom konaní, a to len pre hrubé porušovanie procesných povinností zo strany žalovanej.

b.1) Tvrdí, že nedošlo k vade porušenia na spravodlivý proces podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP. Sťažovateľka uvádza, že nevykonanie dôkazu v zmysle ňou uvádzanej judikatúry nepredstavuje porušenie práva na spravodlivý proces ani vadu zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP. Dôvod uvedený v napadnutom uznesení – nevykonanie dôkazu predstavuje iný dôvod, a to podľa § 389 ods. 1 písm. e) CSP, pričom podľa tohto dôvodu nie je možné rozsudok zrušiť. V tejto súvislosti argumentuje aj tým, že žalovaný mal dostatočný priestor v konaní na súde prvej inštancie 15 mesiacov, v odvolacom konaní 3 roky. Vychádzajúc z uvedeného, sťažovateľka tvrdí, že navrhovaný dôkaz nebolo možné vykonať v prvoinštančnom ani v odvolacom konaní pre zanedbanie procesných povinností zo strany žalovanej, pričom odvolací súd reálne nezdôvodnil potrebu jeho vykonania pre rozhodnutie o nároku. Zo znaleckého posudku podľa sťažovateľky jednoznačne vyplýva, že výška vlastného imania ■■■ krátko po prijatí zákona č. 530/2007 Z. z. bola 120 miliónov Sk. Podľa názoru sťažovateľky súd disponoval dostatočným skutkovým základom pre posúdenie nenulovej hodnoty akcií, preto nebol dôvod čakať na vyhotovenie a predloženie znaleckého posudku na účely preukázania základu nároku. Navyše, v situácii, keď avizovaný znalecký posudok nebol predložený ani v odvolacom konaní podľa § 366 CSP, súd mal vychádzať z toho, že skutočnosti, ktoré žalovaný chcel preukázať zamýšľaným znaleckým posudkom, treba považovať za nepreukázané. V opačnom prípade je potrebné tento postup považovať za hrubé porušenie zásady kontradiktórnosti konania, rovnosti zbraní a procesnej zodpovednosti strán konania. V tejto súvislosti sťažovateľka tiež tvrdí, že návrh žalovaného nebol riadnym dôkazným návrhom z dôvodu absencie jeho nezameniteľnosti, bol určený len druhoivo, s čím sa dostatočne vysporiadal okresný súd v bode 234 medzitýmneho rozsudku.

b.2) Sťažovateľka spochybňuje aj záver krajského súdu, že odvolací súd nemohol meritórne rozhodnúť, pretože okresný súd rozhodol medzitýmny rozsudkom. Argumentuje tým, že takéto zdôvodnenie nemá oporu v zákone, preto bolo povinnosťou odvolacieho súdu v prípade, že dospel k záveru, že nárok nie je daný, rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť tak, že žalobu zamietne.

b.3) Odvolací súd podľa názoru sťažovateľky mohol meritórne rozhodnúť aj v tom prípade, že súd prvej inštancie opomenul rozhodnúť o určitej časti nároku. Vyjadruje nesúhlas so záverom krajského súdu, ktorý uviedol, že ide nie o alternatívne uplatnený nárok, ale dva samostatné a odlišné nároky. Tvrdí, že ide len o jeden nárok vymedzený tými istými skutkovými okolnosťami, odlišné je len jeho právne posúdenie.

b.4) Vyjadruje nesúhlas so záverom, že došlo k vade nevykonania navrhnutých dôkazov v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP. Namieta, že neboli splnené predpoklady na prijatie takého záveru. V prvom rade tvrdí, že nebola splnená podmienka nevykonania dôkazu, ktorý by bol potrebný, pretože krajský súd nezdôvodnil potrebu jeho vykonania, nešlo o riadny dôkazný návrh a žalovaný mal dostatočný priestor ho predložiť či už v konaní súdu prvej, alebo odvolacej inštancie. Podľa názoru sťažovateľky nebola splnená ani podmienka nesprávneho právneho posúdenia, keďže krajský súd neidentifikoval žiadnu nesprávnosť právneho posúdenia zo strany okresného súdu. Pre zrušenie rozsudku nestačí záver o potenciálnej existencii vady konania, ale odvolací súd musí byť presvedčený o tom, že k vade skutočne došlo. Uvedené podľa názoru sťažovateľky nebolo splnené, keďže krajský súd dôvody zrušenia formuloval vágne, neurčito a nekonkrétne. Podľa názoru sťažovateľky nebola splnená ani podmienka, že k nevykonaniu navrhnutého dôkazu došlo práve v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia. Tvrdí, že k nevykonaniu navrhnutého dôkazu došlo z iných dôvodov, a nie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci. Krajský súd v tomto smere neuviedol, v čom malo spočívať nesprávne právne posúdenie veci. Podľa názoru sťažovateľky k nevykonaniu dôkazu došlo nielen z dôvodu hospodárnosti konania, ale aj jeho nadbytočnosti, keďže okresný súd mal kladnú hodnotu akcií za dostatočne preukázanú inými dôkazmi. Krajský súd teda neodôvodnil naplnenie tohto dôvodu, ale v odôvodnení sám jeho naplnenie vyvrátil tým, že uviedol, že ho súd odôvodnil len hospodárnosťou konania a pochybnosťami o dostatočnosti dôkazov k otázke hodnoty akcií, teda ho odôvodnil inými skutočnosťami ako nesprávnym právnym posúdením veci. Len nevykonanie dôkazu neoprávňuje odvolací súd na zrušenie rozsudku, preto mal odvolací súd vykonať navrhnutý dôkaz, ale nemohol, keďže nebol predložený žalovaným ani v priebehu odvolacieho konania, preto mal na tento návrh neprihliadať. Takisto nebolo naplnené ani kritérium neúčelnosti vykonania dôkazu v odvolacom konaní, keďže odvolací súd ani nemohol preskúmať účelnosť dokazovania, keďže nemal možnosť sa oboznámiť s obsahom neexistujúceho dôkazu.

c) Sťažovateľka k výhradám odvolacieho súdu v otázke *de facto* vyvlastnenia uviedla, že tieto považuje za nepravdivé. Nie je pravdou, že z odôvodnenia medzitýmneho rozsudku nie je možné zistiť, v akom smere a prečo vlastne okresný súd považoval kritériá za naplnené. Okresný súd sa v odôvodnení svojho rozsudku stotožnil so závermi sťažovateľky, keď uviedol, že motívom investície bola návratnosť a výnos z investície. Zákon č. 530/2007 Z. z. vylúčil návratnosť investovaných prostriedkov, čím negoval základný motív investorov a nútil akcionárov zdravotných poisťovní zásadným spôsobom zmeniť svoj postoj k pokračovaniu investícií. Okresný súd ďalej v tomto smere tiež uviedol, že investícia do [REDAKOVANÉ] po prijatí novely nemohla priniesť žiaden zisk. Bez možnosti dosiahnuť očakávané zhodnotenie žiaden rozumný investor by nevykonal iné rozhodnutie ako sťažovateľka, ktorá nepokračovala vo vykonávaní investícií. Okresný súd tiež uviedol, že zanikol motív na pokračovanie investície, prijatie zákona č. 530/2007 Z. z. bolo nezlučiteľné so základnou ideou, čo investícia je, ktorá nevyhnutne implikuje právo možnosť užívať si jej návratnosť, ak sa ukáže, že je zisková. Okresný súd tak podľa názoru sťažovateľky

dostatočne ozrejmil, v čom videl narušenie podstaty alebo ekonomickej zmysluplnosti investície, preto záver krajského súdu považovala za celkom svojvoľný, tendenčný a účelový. Rovnako okresný súd vysvetlil, prečo podľa jeho názoru kumulatívnym efektom opatrenia bola úplná a definitívna strata majetku. Sťažovateľka mala svoj cieľ (návratnosť a zisk), ktorý okresný súd vyhodnotil ako reálny. Za tým cieľom investovala viac ako 400 miliónov Sk. Asi v polovici vykonávania investície bol prijatý zákon č. 530/2007 Z. z., ktorým bola vylúčená návratnosť už investovaných prostriedkov, preto bolo rozumné nepokračovať v investícii, čo vzhľadom na fázu investície viedlo k zániku činnosti, keďže v danej fáze ■■■ bola ešte odkázaná na poskytovanie ďalších vkladov zo strany investora, aby sa dosiahol cieľ investície. Okresný súd uvedené uviedol v odôvodnení svojho medzitýmneho rozsudku, čím odôvodnil kritériá *de facto* vyvlastnenia. Preto sťažovateľka považuje záver odvolacieho súdu, že z rozsudku splnenie týchto kritérií nie je možné zistiť, za zarážajúci a nepochopiteľný, vedúci k záveru o jeho arbitrárnosti a ústavnej neakceptovateľnosti. V tejto súvislosti sťažovateľka tvrdí, že krajský súd smeroval k nepreskúmateľnosti záverov okresného súdu, tie však predstavujú inú vadu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP, ktorá nepredstavuje spôsobilý zrušovací dôvod, a nie vadu nesprávneho právneho posúdenia veci, tak ako to konštatoval krajský súd.

d) Sťažovateľka k výhradám odvolacieho súdu v otázke príčinnej súvislosti uviedla, že v dôsledku prijatia zákona 530/2007 Z. z. došlo k logickému prerušeniu pokračovania v investícii, ale toto prerušenie spôsobilo zánik činnosti, pretože v tom čase ■■■ bola odkázaná na investície od akcionárov. Bez prijatia tohto zákona by nedošlo k prerušeniu investovania. Zánik činnosti teda bol vyvolaný následkami zákona č. 530/2007 Z. z. a následne došlo k bezodplatnému odobratiu poistného kmeňa ■■■ (do ktorého získania sťažovateľka prostredníctvom ■■■ investovala), vyhláseniu konkurzu na majetok ■■■ zániku ■■■ a k úplnej strate majetku sťažovateľky. Tieto skutočnosti uviedol aj okresný súd vo svojom rozsudku, podrobne vysvetlil a označil dôvody a konkrétne dôkazy v bodoch 214 až 221 svojho medzitýmneho rozsudku. Okresný súd sa zaoberal aj alternatívnymi príčinami zániku ■■■ a to v bodoch 219, 220 a 232 odôvodnenia medzitýmneho rozsudku, preto výhrady krajského súdu v tomto smere neobstoja.

e) Pokiaľ ide o výhradu, že okresný súd sa nezaoberal možným vylúčením zodpovednosti žalovaného v dôsledku konania sťažovateľky, ktorá ukončila vklady na podporu ■■■, je nepravdivá, pretože okresný súd sa uvedenou otázkou zaoberal a vyhodnotil ju tak, že ide o primerané obranné opatrenie, ktorého cieľom bolo minimalizovať riziko ďalších strát s poukazom na to, že aj poisťovňa ■■■ prijala rozhodnutie o „stratégii hibernácie“. Podľa názoru sťažovateľky si tým plnila svoju prevenčnú povinnosť a zároveň uvedené opatrenie o ukončení podpory neprerušilo kauzálnu reťaz, ktorá by vylúčila zodpovednosť žalovaného.

f) Rovnako nesúhlasila ani s výhradou, že okresný súd sa nezaoberal dôvodmi zlyhania predaja poistného kmeňa a dopadmi zlyhania na zánik a finančnú situáciu ■■■, ktorú považovala za neopodstatnenú, keďže okresný súd nemal za preukázané žiadne pochybenie sťažovateľky v kontexte jej snahy predat' poistný kmeň, preto logicky už nemal dôvod skúmať, aké by boli dopady na situáciu ■■■, ak by sa predaj uskutočnil. V tomto smere žalovaná neprodukovala žiadne argumenty ani dôkazy, ktorými by spochybnila splnenie prevenčnej povinnosti na účel zmiernenia svojej ujmy. Pokyn krajského súdu, aby sa zaoberal týmito dôvodmi, považuje sťažovateľka za protiústavný z toho dôvodu, že nepopreté tvrdenia sťažovateľky súd nie je oprávnený a už vôbec nie povinný skúmať, či sú pravdivé alebo nie. V dôsledku tohto pokynu okresný súd má podľa

sťažovateľky *ex officio* vyšetrovať také skutočnosti, ktoré sú v prospech žalovaného a ktoré žalovaný substancovane netvrdil a neoznačil žiadne dôkazy.

g) Sťažovateľka namietala aj argumentáciu krajského súdu o možnej aplikácii ■■■ a teóriu adekvátnej zodpovednosti (kauzality). Sťažovateľka tvrdí, že ■■■ nie je právne záväzný a je zjavne neaplikovateľný, pričom krajský súd ani neodôvodnil, prečo by mal byť aplikovateľný. Rovnako krajský súd nezdôvodnil, prečo by okolnosti „startup fázy (investícií)“ mala vylučovať zodpovednosť žalovanej v zmysle zásady adekvátnosti. Táto krajským súdom identifikovaná vada nepredstavuje spôsobilý zrušovací dôvod, nanajvýš vadu nepreskúmateľnosti, čo predstavuje inú vadu konania a táto nie je spôsobilým zrušovacím dôvodom.

h) K výhrade, že okresný súd ponechal nezodpovedané otázky, prečo sťažovateľka vykonala vklad takmer dve mesiace od prijatia zákona č. 530/2007 Z. z., ak rozhodujúcim okamihom pre zmenu správania sťažovateľky malo byť prijatie tohto zákona, a prečo sa okresný súd nezaoberal údajným rozporom medzi stanoviskom audítora (ktorý vychádzal z toho, že ■■■ bude činná aj v roku 2008, pozn.) a rozhodnutím sťažovateľky o ukončení vkladov. Obe tieto výhrady považuje sťažovateľka za svojvoľné a nezodpovedajúce skutočnosti. Okresný súd k prvej otázke uviedol, že do prijatia zákona č. 530/2007 Z. z. sťažovateľka pravidelne investovala oveľa vyššie čiastky a od prijatia zákona len jednu, aj to v nižšej sume, preto tento vklad nemal vplyv na jeho záver o tom, že sťažovateľka zmenila svoje správanie už po prijatí zákona č. 530/2007 Z. z. Pokiaľ ide o druhú otázku, sťažovateľka považovala toto za nové skutkové tvrdenie zo strany žalovaného, pričom krajský súd toto zistenie urobil sám, bez vykonania dokazovania a bez nariadenia pojednávania. Krajský súd ani nevysvetlil, prečo toto nové skutkové tvrdenie považoval za prípustné, a rovnako nevysvetlil, na základe čoho dospel k záveru, že audítor predpokladal pri auditovaní účtovnej závierky, že ■■■ bude činná v celom roku 2008.

i) K výhradám proti záveru o kladnej hodnote vyvlastneného majetku. Okresný súd svoj záver vyvodil z viacerých dôvodov (kladné vlastné imanie aj po započítaní straty, zabezpečený nárast poisťného kmeňa, kladné hospodárske výsledky z hlavnej činnosti v prvých mesiacoch 2008, reálna možnosť dosiahnutia cieľového stavu počtu poisťencov, ukazovatele ■■■ boli lepšie ako u štátnych poisťovní). Podľa názoru sťažovateľky okresný súd vychádzal aj z dvoch odborných posudkov a vysporiadal sa s nimi z hľadiska ich presvedčivosti.

j) Výhradu krajského súdu, že došlo k stotožneniu hodnoty ■■■ s hodnotou jej akcií, považovala za zjavne účelovú, tendenčnú, absurdnú a svojvoľnú. Podľa názoru sťažovateľky ak spoločnosť má nejakú hodnotu, okresný súd bol oprávnený z toho vyvodiť, že hodnotu mal aj 100 % podiel sťažovateľky na nej. Sťažovateľka ďalej argumentuje a tvrdí, že vlastné imanie predstavuje hodnotu vlastných zdrojov a že táto hodnota sa rovná hodnote čistého obchodného imania. Zákony upravujú viaceré situácie, keď je potrebné určiť primeranú náhradu za podiel akcionára v akciovej spoločnosti a kritérium je vo všetkých zákonom upravených prípadoch v podstate rovnaké – vychádza sa z vlastného imania, a to aj v prípadoch keď dochádza k zániku účasti v spoločnosti z vlastnej vôle.

8. Na margo veci sťažovateľka uvádza, že takýto jav (absurdné argumenty) nie je ojedinelý v porovnateľných prípadoch, kde je žalovaný štát o vysoké sumy. Je to badať na tom, že mnohí sudcovia, senáty odvolacích súdov, najvyššieho súdu, ako aj ústavného súdu sa zrazu dopúšťajú aj celkom otvoreného porušenia ústavy a dohovoru.

9. Sťažovateľka, vychádzajúc z už uvedenej argumentácie, je presvedčená o tom, že odôvodnenie napadnutého uznesenia krajského súdu je tendenčné, nedostatočné a arbitrárne, a na tomto základe dospieva k záveru o porušení svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu.

III. Vyjadrenie žalovaného

10. Žalovaný 23. decembra 2021 doručil nevyžiadané podanie označené ako vyjadrenie zúčastnenej osoby, kde sa zameriava na rekapituláciu dôvodov zrušujúceho uznesenia krajského súdu a zároveň poukazuje na procesný charakter rozhodnutia a skutočnosť, že uvedeným rozhodnutím sa konanie nekončí. Uvádza, že námietky formulované sťažovateľkou bude možné uplatniť v ďalšom konaní, preto nehrozí situácia, že by sa dostala do nevýhodnejšieho procesného postavenia v dôsledku vydania napadnutého rozhodnutia. S poukazom na princíp subsidiarity konštatuje, že sťažovateľka bude mať aj v budúcnosti k dispozícii opravné prostriedky voči novému rozhodnutiu súdu prvej inštancie vo veci samej a bude môcť využiť aj mimoriadne opravné prostriedky, preto považuje sťažnosť za neopodstatnenú. Vyjadruje názor, že sťažovateľka sa predloženou ústavnou sťažnosťou v podstate nedomáha ničoho iného ako ústavno-súdneho prieskumu správnosti právneho hodnotenia skutkových okolností realizovaného krajským (odvolacím) súdom v napadnutom rozhodnutí, čo je v zmysle judikatúry ústavného súdu vylúčené (II. ÚS1/95, II. ÚS21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01). Rovnako analogické porovnávanie prípadu sťažovateľky s prípadom ██████ považuje za nenáležité, vzhľadom na ňou uvádzané rozdiely.

IV. Replika sťažovateľky

11. Sťažovateľka reagovala na vyjadrenie žalovanej podaním doručeným 1. apríla 2022, v ktorom v podstate zopakovala svoje výhrady, ktoré už uplatnila v sťažnosti samotnej s tým, že zvýraznila všeobecne ladené a nekonkrétne dôvody zrušenia medzitémneho rozsudku, ktoré aj v zmysle judikatúry ESLP nespĺňajú požiadavky na riadne odôvodnenie.

V. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

12. Podstatou ústavnej sťažnosti je posúdenie, či krajský súd v okolnostiach posudzovanej veci poskytol sťažovateľke súdnu ochranu v súlade s procesnými predpismi a v požadovanej kvalite,

ako aj posúdenie prípadného pochybenia krajského súdu, ktoré však musí dosahovať ústavne relevantnú intenzitu.

13. Ústavný súd považuje za nevyhnutné v prvom rade upozorniť na povahu napadnutého uznesenia. Ide o kasačné rozhodnutie krajského súdu, ktorým sa konanie nekončí, pretože vec bola vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie. Ústavný súd štandardne vo svojich rozhodnutiach v obdobných prípadoch kasácie uvádza, že ak právny poriadok pripúšťa iné možnosti nápravy uplatnením riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov podľa Občianskeho súdneho poriadku (v súčasnosti Civilného sporového poriadku), nemožno sa domáhať ochrany svojich práv v konaní pred ústavným súdom (napr. II. ÚS 211/2016), pretože základné právo na súdnu ochranu, ako aj spravodlivý proces „sú výsledkové“, to znamená, musia im zodpovedať proces ako celok, a skutočnosť, či napadnuté konanie ako celok bude spravodlivé, závisí od pokračujúceho konania a rozhodnutia všeobecných súdov (m. m. III. ÚS 33/04, IV. ÚS 163/05, II. ÚS 307/06, II. ÚS 155/08). Aj z ďalšej judikatúry ústavného súdu (napr. I. ÚS 79/03, I. ÚS 236/03), obdobne ako z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva [(ďalej len „ESLP“); napr. Komanický c. Slovenská republika, rozsudok zo 4. 6. 2002)], vyplýva, že ústavný súd a ESLP overujú, či konanie posudzované ako celok bolo spravodlivé v zmysle čl. 46 až čl. 50 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru.

14. Napriek už uvedenému ústavný súd dodáva, že aj kasačné rozhodnutie všeobecného súdu môže byť principiálne spôsobilé porušiť základné právo účastníka konania. Ide najmä o prípady, ak všeobecný súd vyrieši nejakú otázku s konečnou platnosťou, ktorá je spôsobilá zásadným spôsobom ovplyvniť ďalší priebeh konania alebo jeho výsledok, prípadne ním konanie v istej časti končí a náprava eventuálneho pochybenia by mohla byť dosiahnutá len zásahom ústavného súdu po skončení konania pri posudzovaní spravodlivosti konania ako celku, čo by nebolo účelné (m. m. II. ÚS 344/2019, II. ÚS 223/2020).

15. Vychádzajúc z mantinelov možných zásahov ústavného súdu do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, berúc do úvahy charakter napadnutého uznesenia, ktorým bol zrušený medzitýmny rozsudok a prípadne tam uvedený právny záver, ktorý by bolo možné považovať za záväzný pre ďalší postup súdu prvej inštancie, sa ústavný súd oboznámil s tou časťou odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu, ktorá bola pre posúdenie dôvodnosti sťažnosti podstatná. Ústavný súd po preskúmaní odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu nedospel k záveru, že v okolnostiach posudzovanej veci ide o situáciu predpokladanú v bode 14 odôvodnenia tohto uznesenia.

16. Pochybnosti krajského súdu týkajúce sa medzitýmneho rozsudku okresného súdu (predovšetkým v otázke určenia okruhu relevantných skutočností, ktoré musia byť preukázané na komplexné posúdenie otázky vzniku tvrdeného práva), keď ale krajský súd zároveň okresnému súdu pripomína limity vykonávania dokazovania (prejednací princíp a princíp koncentrácie), považuje ústavný súd za ústavne udržateľné. Zároveň považuje za potrebné zvýrazniť, že napadnuté

rozhodnutie žiadnym spôsobom nepredurčuje konečný výsledok konania v otázke základu žalovaného nároku.

17. Vychádzajúc z uvedených zistení, ústavný súd preto dospel pri predbežnom prerokovaní k záveru, že medzi napadnutým uznesením krajského súdu a obsahom označených práv sťažovateľky neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o ich porušení. Na základe uvedeného ústavnú sťažnosť sťažovateľky v celom rozsahu odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

18. V dôsledku konštatovania zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti sa už ústavný súd ostatnými návrhmi obsiahnutými v sťažnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. októbra 2022

Jana Laššáková
predsedníčka senátu